

Kurvblomstallergi

Lappeprøven viser kontaktallergi over for sesquiterpenlaktoner. Dette er allergifremkaldende stoffer i planter fra kurvblomstfamilien (latin Compositae eller Asteraceae). Det er en af verdens største plantefamilier. Den er vidt udbredt i Danmark, både som vilde planter (f.eks. bellis og mælkebøtte), i havernes staudebede (f.eks. vinter-asters og hvid okseøje) og som potteplanter (krysantemum og marguerit).

Allergien betyder, at kontakt med sådanne planter kan fremkalde eksem, oftest i ansigt, på hals, arme eller hænder. Eksemet er i reglen værst i sommerhalvåret, hvor man er mest udendørs og hyppigst har plantekontakt.

De allergifremkaldende stoffer frigøres ved berøring af planterne og altså også uden, at man er i kontakt med plantesaften. Derfor må enhver berøring undgås. Man kan også indirekte komme i kontakt med stofferne via genstande, der er "forurenet" med plantemateriale f.eks. haveredskaber eller en anden persons havearbejdstøj.

Allergien er varig, men den kan svækkes med tiden, hvis det lykkes at undgå hudkontakt med kurvblomstrede planter.

Eksempler på kurvblomstrede planter

- Arnika (guldblomme)
- Asters
- Balsam
- Bellis
- Cikorie
- Fløjlsblomst (Tagetes)
- Georgine (Dahlia)
- Grå bynke
- Gyldenris
- Høgeurt
- Kamille
- Kornblomst
- Krysantemum
- Malurt
- Marguerit
- Matrem
- Morgenfrue
- Mælkebøtte
- Okseøje
- Rejnfan
- Røllike
- Solsikke
- Stor tusindstråle
- Sølvtråd

Kurvblomster i hjemmet

I Danmark ser vi hyppigt kurvblomstallergi hos have-interesserede, som gennem mange år har været i kontakt med planter som margueritter og vinterasters i deres stauedebede. Personer, der tit plukker mælkebøtter og salatblade til kæledyr, kan også pådrage sig allergien.

Kurvblomster på arbejdspladsen

Gartnere og blomsterbindere, som er i langvarig kontakt med planter fra kurvblomstfamilien, er særligt udsatte for at udvikle allergien. Kokke og smørrebrødsjomfruer er også i risikogruppen på grund af deres kontakt med grønsager fra kurvblomstfamilien.

Kurvblomster i natur-medicin og -kosmetik

Vær opmærksom på, at naturkosmetik og naturmedicin kan indeholde kurvblomstrede planter eller ekstrakter af sådanne planter. Specielt hyppigt anvendes kamille (*Chamomilla recutita*), romersk kamille (*Anthemis nobilis*), guldblomme (*Arnica montana*) og morgenfrue (*Calendula officinalis*) – de vil ofte optræde under de i parentes nævnte navne i deklARATIONEN. Der kan være andre kurvblomster i kosmetik og det er ikke muligt at lave en komplet liste, da er en meget stor plantefamilie. Har man kurvblomstallergi er det en god ide helt at undgå kosmetik og naturlægemidler med planter i.

Spiselige kurvblomster

Nogle kurvblomstrede planter er spiselige. Betydningen af at spise planterne eller drikke afkog af disse er ikke endeligt afklaret. Det er dog beskrevet, at indtagelse af spiselige kurvblomstrede planter og urteteer kan fremkalde eller forværre kurvblomsteksem.

Eksempler på sådanne planter er:

- Artiskokker
- Estragon
- Hovedsalat
- Icebergsalat
- Jordskokker
- Julesalat
- Skorzoner
- Urtete, f.eks. af kamille, røllike, mælkebøtte

Vær opmærksom på, at solsikkekerner kan være forurenede med sesquiterpenlaktoner, og at de derfor ikke bør håndteres uden handsker.

Videncenter for Allergi, Herlev-Gentofte Hospital, og Dansk Kontaktdermatitis Gruppe, april 2019